

Dan i noć

INTERVJU PREDRAG TOMIĆ, VRŠILAC DUŽNOSTI DIREKTORA FONDA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE REPUBLIKE SRPSKE

Priroda u prvom planu

Republika Srpska želi da zaštiti svoju životnu sredinu, podstakne održivi razvoj ekonomije, prilagoditi se evropskim kretanjima, kako bi se približila razvijenim evropskim zemljama. Fond je do sada, a pogotovo će u narednom periodu, sagledati praksu i iskustvo zemalja iz okruženja i EU, poručio Tomić

Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske, pored ostalih ovlašćenja, ima mogućnost da po principu "zagađivač plaća" obezbijedi kvalitetniji i bezbjedniji način upravljanja posebnim kategorijama otpada, poput otpadnih guma, vozila, akumulatora, baterija, elektronskog i električnog otpada i drugih, sličnih materijala.

Potvrdio je to "Fokusu" vršilac dužnosti direktora Fonda za zaštitu životne sredine RS, **Predrag Tomić**, rekavši da se ova institucija i na taj način bori za što kvalitetnije očuvanje okoline, prvenstveno prirodnih resursa, biološke i geološke raznolikosti, ali i poljoprivrede, klime, čiste vode...

FOKUS: Šta se želi postići uspostavljanjem sistema upravljanja posebnim kategorijama otpada?

TOMIĆ: Putem Fonda, Republika Srpska želi da zaštiti svoju životnu sredinu, podstakne održivi razvoj ekonomije, prilagodi se evropskim kretanjima, kako bi se približila razvijenim evropskim zemljama. Fond je do sada, a pogotovo će u narednom periodu, sagledati praksu i iskustvo zemalja iz okruženja i EU u pogledu uređenja pitanja odvojenog sakupljanja i prerade pojedinih kategorija otpada, te ojačati svoje institucionalne kapacitete.

FOKUS: Da li problematika upravljanja posebnim kategorijama otpada u RS ima zakonsko rješenje?

TOMIĆ: Očekujemo da Vlada Republike Srpske što hitnije donese podzakonske akte, kojima bi se uredila ta problematika. Preduslov je sinhronizacija navedenih propisa, koja će omogućiti rješavanje ovog pro-

blema u BiH. Tako će se stvoriti mogućnosti da se odredbe direktiva EU u potpunosti prenesu u zakonodavstvo RS. Probleme uspostavljanja sistema upravljanja različitim kategorijama otpada, važno je riješiti i zbog toga što se životna sredina u RS želi očistiti od ovog otpada, te iskoristiti vrijedna svojstva otpada za dobijanje sirovine, gotovog proizvoda ili energije.

FOKUS: Šta je učinjeno u dijelu energetske efikasnosti?

TOMIĆ: Fond će inicirati donošenje podzakonskih akata, koji tretiraju energetske efikasnosti u zgradarstvu. Ovo je važan problem kojem treba pristupiti pažljivo, jer se najveće uštede energije ostvaruju upravo na tom mjestu. Rješavanjem ovog problema približavamo se izvršenju obaveza iz Kjoto protokola, koji je BiH parafirala, što podrazumijeva i aktivno učešće građevinske operative.

FOKUS: Da li Fond ima mogućnost korišćenja prepristupnih fondova EU?

TOMIĆ: Sticanjem statusa kandidata, BiH će se otvoriti mogućnost za korišćenje novca iz preostale tri IPA komponente, pod uslovom da radi na ispunjavanju drugih obaveza, koje se tiču članstva u EU. Potkomponenta IPA III namijenjena je finansiranju projekata iz područja zaštite životne sredine. Cilj IPA III komponente je da pruži pomoć državi u razvoju politika zaštite životne sredine, koje su usklađene s evropskim politikama i standardima u ovoj oblasti. Programi iz područja zaštite životne sredine definišu dva ključna prioritetna područja u kojima se mogu usmjeriti buduća sredstva EU, a to je upravljanje otpadom i vodama.

FOKUS: Šta BiH može očekivati u ovoj oblasti nakon sticanja statusa kandidata?

TOMIĆ: Za BiH se otvara velik broj programa koji će pomoći da se unaprijedi stanje u pojedinim segmentima zaštite životne sredine, poput LIFE programa, koji se odnosi na primjenu Direktive EU o očuvanju ptica, Direktive o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore, Nature 2000, te dokumenata Evropske komisije, koji se odnose na sprečavanju gubitka biodiverziteta, te MARCO POLO programa, koji se odnosi na manje zagađenje životne sredine i efikasniji transport robe.

FOKUS: Koji su preduslovi da se dobiju navedena sredstva?

TOMIĆ: Republika Srpska mora usvojiti strategije iz oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, njihovu operacionalizaciju kroz sektorske politike, te pripremiti dovoljan broj kvalitetnih projekata, koji su usklađeni s navedenim dokumentima, te da ove projekte kandiduje za sredstva EU. Drugi segment je da Fond može obezbijediti kontribuciju neophodnih sredstava i za druge projekte iz ove oblasti u

cilju jačanja regionalne saradnje. Fond se priprema za ove poslove intenzivno saradujući s Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, delegacijom Evropske komisije u BiH, UNDP, odgovarajućim institucijama

BiH je preuzela obavezu usklađivanja zakonodavstva iz oblasti zaštite životne sredine s pravnom stečevinom EU.

Cilj politike zaštite životne sredine EU je da promoviše razvoj i očuva životnu sredinu za sadašnje i buduće generacije.

FOKUS: Šta znači politika otpada?

TOMIĆ: RS će biti u mogućnosti da provede politiku upravljanja otpadom, koja sadrži tri načela i to prevenciju nastajanja otpada, reciklažu i poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora nad otpadom.

Uspostavljanje i provođenje modela odvojenog prikupljanja posebnih kategorija otpada, putem Fonda, RS bi ostvarila zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi, te podstakla održivi ekonomski razvoj zemlje.

FOKUS: Da li bi realizacijom ovih programa došlo do otvaranja novih radnih mjesta?

TOMIĆ: U Hrvatskoj i Srbiji na sličan način se otvorilo oko četiri hiljade novih radnih mjesta, tako da ne treba naglašavati važnost i značaj realizacije ove politike.

D. MATIJAŠ

Mogućnost bespovratnih sredstava

Poređenja radi, Hrvatska trenutno na raspolaganju ima 45 miliona evra bespovratnih sredstava na godišnjem nivou za projekte iz oblasti zaštite životne sredine i rekonstrukciju saobraćajne infrastrukture, što znači da bi se uskoro proporcionalna slična sredstva mogla očekivati i za BiH nakon sticanja statusa kandidata za članstvo u EU.

Uspostavljanje i provođenje modela odvojenog prikupljanja posebnih kategorija otpada, putem Fonda, RS bi ostvarila zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi, te podstakla održivi ekonomski razvoj zemlje